

CO O ODPADACH WIEMY? NASZĄ WIEDZĘ PORZĄDKUJEMY

Gra planszowa

Gra ma charakter podsumowujący i porządkujący wiedzę nt. odpadów, gospodarki odpadami, konsumpcji.

Zasady gry

Zasada gry jest bardzo prosta: dzielimy klasę na 5 zespołów: biali, niebiescy, zieloni, żółci, brązowi. Każdy zespół to jeden zawodnik (jeden pionek w grze). Zawodnik rozpoczyna grę w bazie o danym kolorze odpowiadającym nazwie zespołu. Celem gry jest przejście całej planszy jak najszybciej, z uzyskaniem jak największej liczby punktów za poszczególne zadania, oznaczone na planszy cyframi i liczbami.

Zawodnik przesuwa się na planszy o tyle pól, ile wypadnie w rzucie kostką. Jeśli stanie na polu oznaczonym cyfra bądź liczbą, otrzymuje zadanie do wykonania lub pytanie. Za każde wykonane zadanie zawodnik otrzymuje punkt. Na polach bez cyfry ani liczby zawodnik nie otrzymuje zadania. Następnie rzut kostką i ruch na planszy wykonuje kolejny zawodnik. Zawodnik kończy grę, gdy powróci do swojej bazy. Gdy wszyscy zawodnicy dotrą do swoich baz, zliczamy punkty za zadania. Punkty przyznajemy także zawodnikom za tempo poruszania się po planszy: zawodnik, który pierwszy powraca do bazy, otrzymuje 5 punktów, drugi – 4 punkty, trzeci - 3 punkty, czwarty – dwa punkty, piąty – jeden punkt. Wygrywa zawodnik (zespół), który otrzymał łącznie największą liczbę punktów.

Zadania i pytania przyporządkowane do pól, wraz z punktacją, znajdują się poniżej.

Obok pytań zamieszczono odpowiedzi. W celu przygotowania listy pytań dla uczniów, należy usunąć odpowiedzi.

W zależności od poziomu wiedzy uczniów oraz omawianych wcześniej zagadnień, można dowolnie modyfikować pytania oraz ich zakres tematyczny.

Zadania:

- 1) Rozpoznać rodzaj opakowania oznaczonego symbolem (plastik), 1 pkt.
- 2) Co oznaczają terminy: segregacja odpadów i recykling? (1 pkt).
- 3) Dlaczego należy segregować i przetwarzać odpady? (1 pkt).
- 4) Wymień 4 podstawowe metody gospodarowania odpadami (składowanie, spalanie, segregacja i recykling, kompostowanie); za wszystkie 4 metody – 1 pkt, 3-2 metody – 0,5 pkt, 1 metoda i brak odpowiedzi – 0 pkt.
- 5) Posegreguj kupkę śmieci na trzy grupy: papier, szkło, metal, plastik, 1 pkt.
- 6) Głuchy telefon: przekażcie sobie na zasadzie głuchego telefonu słowo “utyliczacja”; jeśli ostatnia osoba prawidłowo powtórzy słowo – 1 pkt.
- 7) Czy przeciętny mieszczuch produkuje więcej czy mniej odpadów niż statystyczny Polak? (tak), 1 pkt.
- 8) Jaki rodzaj opakowań jest najtrudniejszy w przetworzeniu - odzyskaniu? (opakowania mieszane), 1 pkt.
- 9) Na planetę przyleciał ufoludek i trzeba mu wytłumaczyć, co to jest odpad (niepotrzebne rzeczy, których się pozbywamy), 1 pkt.

- 10) Co to jest cykl życia produktu? (okres od powstania produktu aż do czasu, kiedy staje się odpadem i jest unieszkodliwiany), 1 pkt.
- 11) Segregacja odpadów papierowych: które z wyłożonych odpadów papierowych można przetworzyć? Za prawidłowe rozwiązanie zadania – 1 pkt. (należy przygotować do zadania: kopertę z okienkiem, zatłuszczony papier, kalkę, kartonik po mleku, ozdobne pudełko z dodatkowymi zdobieniami foliowymi czy aluminiowymi, kartkę z zeszytu, gazetę ze zszywkami (trzeba je wyjąć), stare papierowe rachunki, notatki etc.)
- 12) Przygotuj butelkę plastikową do segregacji (należy odkręcić korek, opróżnić i ew. oczyścić butelkę, zgnieść ją, korek wrzucić oddzielnie) 1 pkt.
- 13) Która z butelek jest najbardziej ekologicznym opakowaniem: butelka plastikowa, szklana zwrotna i szklana bezzwrotna? (szklana zwrotna, bo wymaga tylko wypłukania i jest ponownie napełniania), 1 pkt.
- 14) Masz szczęście, nic nie musisz robić.
- 15) Masz pecha, cofasz się 3 pola do tyłu.
- 16) Kto produkuje odpady komunalne? (ludzie w swoim codziennym życiu) 1 pkt.
- 17) Czy twierdzenie: opakowania stanowią więcej niż połowę wszystkich odpadów jest prawdziwe? (nie, jest to ok. 20%) 1 pkt.
- 18) Czy szkło można przetwarzać nieskończoną ilość razy? (tak) 1 pkt.
- 19) Ile razy można przetwarzać papier? (około 7 razy), 1 pkt.
- 20) Wymień trzy rzeczy, które można wykonać z przetworzonego plastiku (np. korki do butelek, doniczki, polarowe bluzy); 3 odpowiedzi – 1 pkt, 2 odpowiedzi – 0,5 pkt, 1 odpowiedź – 0 pkt.
- 21) Masz dodatkowy rzut kostką 😊.
- 22) Która z metod gospodarowania odpadami (składowanie, spalanie, kompostowanie, segregacja i recykling) jest najbardziej szkodliwa dla środowiska? (składowanie), 1 pkt.
- 23) Co to jest merchandising? (system zabiegów, sztuczek i chwytów stosowanych w supermarketach w celu nakłonienia klientów do zakupu jak największej ilości produktów, patrz: karta pracy do warsztatu "Konsumujemy świat" dla gimnazjum), 2 pkt.